

Katalikai turi suprasti, kad jų sukas ir pasivertimas dėl katalikų spaudos sustiprinimo bus malonė Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingas, negu pirkimas bažnytinio indų ir net negu bažnytinės apeigos. Pažinti to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atstotų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skatinti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuvių
Ryso Katalikų Buvimo
Juosų Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— RYSA —
UTARNINKAS, KETVERGAIŠIS
SUBATOMIS.
Metams...
Užrašyti...
DARBININKAS
866 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 680.

VOL. VIII, No. 108.

UTARNINKAS, RUGSĖJO 25 D., 1923.

Kaina 4 centai

Bulgarijoje sukilo sodiečiai.

100,000 MAISTININKŲ.

PARYŽIUS. — Bulgarijoje prasidėjo maistas. Sukilo sodiečiai. Valdžia prieš sukilėlius pasiuntė kariuomenę. Tai padarė subatoj po ministerių konferencijos, kur ir pats katalikų buvo. Sukilėlių esą 100,000 sodiečių. Jie turi daug ginklų ir gerai organizuoti. Valdžia paskelbė karo stovį.

IŠ KOOPERACIJOS JUDEJIMO

PALESTINŲ

Palestinoje prasidėjo kooperatyvų judėjimas. Pradžioje sekė gerai. Pati kooperacijos bradžia siekia karinių laikų. Tada kainoms pakilus įsisteigė kooperacija savo nariams parduoti ūkio produktų ir gauti

jiems pramonės išdirbinių. Pirmą transakciją buvo tokia, kad kooperatininkai neteko pinigų. Tas judėjimas žydų buvo pradėtas, na o žydai saviškius moka paremti. Todel žydų batalijono kareiviai ir kaimietis darbininkų organizacijų papirko naujų šėrų, atsirado kapitalo ir kooperacija galėjo išlikti. Ne tik išliko, o ir pakilo. 1922 m. biznio padarė už \$545,000. Turtai kooperacijos siekia \$1,600,000.

Tos kooperacijos centras yra Jeruzolimė su septyniais skyriais kituose miestuose. Kooperacija ne vien patvirtina reikmenų nariams, bet taipgi ir pinigų skolina.

Sionistai įsisteigė darbininkų banką, kuris veikia ranka rankon su kooperatyvais. Tas bankas įsteigtas 1921 m. turi dabar \$1,500,000. Iš to banko skolinta kooperatyvui, namų statymo gildijai ir žydų kolonijoms.

EINA PIRMŲ.

SUPERIOR, Wis. — Čionai yra kooperatyvų wholesale. Jis atpirpina prekęms 60 kooperatyvų krautuvų prekėmis. Per pastaruosius septynis mėnesius savo biznį padidino ant \$100,000. Tasai wholesale ne vien padidino biznį, o ir sutarpo \$3,000 savo nariams kooperatyvams.

Wholesale'o augimas yra ženklus, kad kooperatyvų nariai atpirpina. Per pirmuosius mėnesius 1922 m. tasai wholesale prekių pardavė už \$192,301. Turėjo nuostolį \$2,113. (Iš 1923 m. per pirmuosius septynis mėnesius prekių pardavė už \$289,700. Pelno turėjo \$2,961.

Prie to wholesale'o priguli kooperatyvai Wisconsin, Minnesota ir Michigan valstijų. Keletas kooperatyvų priguli ir kitų valstijų. Finų kooperatyvai sudaro didžiulį skaičių. Be to yra varoma smarki propaganda už kooperatyvus. Wholesale narių kooperatyvų turi 5,000.

PELNAI IŠ MAŽMOJŲ.

Woolwortho kompanija, kuri turi po keletą krautuvų kiekviename didesniame mieste ir kur niekas brangiau nekainuoja, kaip 10c. pelno turėjo per 1922 m. \$17,621,500. Siemet pelnas bus didesnis. Per pastaruosius 8 mėnesius toji kompanija pardavė daiktų už \$110,667,881. Tai ant \$14,000,000 daugiau, negu per tą laikotarpį pernai.

Kresgo krautuvės davė pernai pelno \$6,471,011.

PAVOGĖ DAUG DEGTINĖS.

ST. LOUIS, Ill. — Iš valdžios sandėlio pavogeta 893 stiklinių degtinės. Tai didžiausia vaigė nuo prohibicijos įvedimo.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Mariampolės apskrityje. Apskritis Mariampolės pradėjo smarkiai dvarus dalinti. Mikalinės dyvas jau išdalintas. Žemės gavo visi to dvarų žmonės; be jų dar nemaža kareivių mažųjų ir savanorių, kurie stovjo 1919 m. Tėvynės ginti.

Visi aplinkiniai patenkinti, kad minėtasis dvaras išdalintas; kareiviai linksniavo žemės arti miesto ir dargi pirmosios rūšies — kai kurie po 6 ha, o pasižymėjusieji — po 7 ha.

Tos apylinkės kitas dvaras, Kvietiško irgi porceliuojamas. Jo palikta 250 ha, o 400 ha — išdalinti kareiviams, to dvaro žmonėms ir mažajam žemumui.

Trečias Mariampolės srityje dvaras Alzietiško, taip pat išdalintas kareiviams, mažajam žemumui ir to dvaro žmonėms. Jį porceliuoti labai buvo Profesinės Sąjungos itakoj ir globoj. Jie norėjo, kad dvarai būtų ne skirstomi. Bet ten buvęs Darbo Federacijos skyrius visą laiką reikalavo per susirinkimus, kad būtų minėtasis dvaras išporceliuotas. Iš pradžių dvaro darbininkai buvo labai nerangūs, kai kurie klypojo "profesininkų" pušyje, bet vėliau susipratę, kad socialistai veda šuntakiais, atližo nuo jų: mat, jei nebūtų rūpinęsi būtų visą dvarą jo savininkas Ničas išpardavęs ir ilgiems metams išnuomavęs. Ir būtų visi likę be žemės — tiek mažajam žemumui, tiek kareiviams, tiek dvaro žmonėms, tiek bežemiui. Alzietiškos Darb. Federac. skyriuje buvo Seimo atst. Karčišauskas. Jis paaiškino Seimo darbus, nupasakoję dabartinį Lietuvos stovį ir išaiškino Žemės Reformos įstatymą.

IEŠKO PASKOLO.

Miesto prezidentas išvažiavo Varšuvon, kur manoma gauti 1,000,000 l. m. paskolos pirmo pusmečio miesto deficitui padengti. Vyriausybė sutinkanti duoti paskolą tik iki 1924 m. Tokia trumpalaikė paskola miestui nesuteiks jokios naudos, nes jos nepakaks net miesto tarnautojų algoms sumokėti ir be to magistratas laiku negalės jos grąžinti.

BARZDOTI PILIEČIAI

Seirijai. Kam bet kam, o mūsų barzdotos piliečiai gyvenami visai neblogai, šiaip "gešteliai" eina neblogai, nors būtų pas mus maža, bet veik visi jų rankose.

O šeštadienį kaip įspila virtnėms į gatvę, šilkuoti, ausuoti, skrybeluoti, su skiniomis ant ilgų sukumpusių nosių, su dideliais žandais "delektai" tik taip sakant "eukerka" nesimato. Nežinodamas tikrai pamatuoti kad čia kokie kultūringos šalies su aukštu mokslo išauklėjimu žmonės — tik dešimties visų "fasonų" gadiniai. Nu-gi ir pasakytų tu dabar kas per užburimas tas mes čia nuo amžių gyvenam, čia mūsų tėvų tikrai, čia žemės mūsų, čia prakaityti šienų ir mums iki šiai dienai tebeuikoma. O pažinti, kas iš mūsų taip pelnosi, kaip tie atėjimai. Be to, jie užsieniuose mėsina mums šmeižti (turim omęny Paryžiaus Biuletin). Ar ne lėpės tik mes patys!

Žiogas.

DEL LYTAUS.

Del gausaus lytaus peraita medžių komunikacija tarp Pori ir aplinkinių miestų buvo sutrūkinėta dešimčiai valandų.

Šenandoah, Pa. Čia atstoti visi netikėtai dalykas, Ma. no mažam darbui — rinkimui aukų "Darbininko" turinio pagerinimui — Senadorių daug nuosirdžiau užjautė, negu kitos mano aplankytos kolonijos. Jie tam tikslui sumetė rugs. 19 d. \$75.85. Be to jų būrelis gyvai susiinteresavo katalikų darbininkų sąjunga ir 6 iš jų čia pat sumokėjo įstojo mokestį į L. D. K. S. Zada pritraukti daug naujų narių. Tokiu būdu čia įsisteigė nauja L. D. K. S. kuopa. Senadoriai pasirodė nei kiek neprastesni už kitų kolonijų lietuvių. Jie gal dar duosnėsi už kitus. Jie supranta ir užjautė gražius darbus, jie myli savo bažnyčią, savo tautą, savo tikėjimą, savo kunigus. Ligšiol jie buvo slojami ir slopinami. Naujam gaivngam vėliai papūtus jie atsistos skėčiuje mūsų gyviančių ir vėliau lietuvių kolonijai.

GYVENIMAS VILNIUJ.

Vilnius. Lenkų vyriausybė suteikė mums tik 800 milijonų l. m. trumpalaikę paskolą pirmo pusmečio deficitui padengti.

— Vald. išleistas įsak. prekių atsargiai registuoti. Niant tuo įsakymu visi pirkliai turi pranešti apie jų turimas prekių atsargas, priešingu atveju jie bus bandiniai, o prekes konfiskuojamos.

IEŠKO PASKOLO.

Miesto prezidentas išvažiavo Varšuvon, kur manoma gauti 1,000,000 l. m. paskolos pirmo pusmečio miesto deficitui padengti. Vyriausybė sutinkanti duoti paskolą tik iki 1924 m. Tokia trumpalaikė paskola miestui nesuteiks jokios naudos, nes jos nepakaks net miesto tarnautojų algoms sumokėti ir be to magistratas laiku negalės jos grąžinti.

BARZDOTI PILIEČIAI

Seirijai. Kam bet kam, o mūsų barzdotos piliečiai gyvenami visai neblogai, šiaip "gešteliai" eina neblogai, nors būtų pas mus maža, bet veik visi jų rankose.

O šeštadienį kaip įspila virtnėms į gatvę, šilkuoti, ausuoti, skrybeluoti, su skiniomis ant ilgų sukumpusių nosių, su dideliais žandais "delektai" tik taip sakant "eukerka" nesimato. Nežinodamas tikrai pamatuoti kad čia kokie kultūringos šalies su aukštu mokslo išauklėjimu žmonės — tik dešimties visų "fasonų" gadiniai. Nu-gi ir pasakytų tu dabar kas per užburimas tas mes čia nuo amžių gyvenam, čia mūsų tėvų tikrai, čia žemės mūsų, čia prakaityti šienų ir mums iki šiai dienai tebeuikoma. O pažinti, kas iš mūsų taip pelnosi, kaip tie atėjimai. Be to, jie užsieniuose mėsina mums šmeižti (turim omęny Paryžiaus Biuletin). Ar ne lėpės tik mes patys!

Žiogas.

DEL LYTAUS.

Del gausaus lytaus peraita medžių komunikacija tarp Pori ir aplinkinių miestų buvo sutrūkinėta dešimčiai valandų.

L. D. K. S.

Šenandoah, Pa. Čia atstoti visi netikėtai dalykas, Ma. no mažam darbui — rinkimui aukų "Darbininko" turinio pagerinimui — Senadorių daug nuosirdžiau užjautė, negu kitos mano aplankytos kolonijos. Jie tam tikslui sumetė rugs. 19 d. \$75.85. Be to jų būrelis gyvai susiinteresavo katalikų darbininkų sąjunga ir 6 iš jų čia pat sumokėjo įstojo mokestį į L. D. K. S. Zada pritraukti daug naujų narių. Tokiu būdu čia įsisteigė nauja L. D. K. S. kuopa. Senadoriai pasirodė nei kiek neprastesni už kitų kolonijų lietuvių. Jie gal dar duosnėsi už kitus. Jie supranta ir užjautė gražius darbus, jie myli savo bažnyčią, savo tautą, savo tikėjimą, savo kunigus. Ligšiol jie buvo slojami ir slopinami. Naujam gaivngam vėliai papūtus jie atsistos skėčiuje mūsų gyviančių ir vėliau lietuvių kolonijai.

\$5.00 aukojų gerb. Kun. J. Dumčius; po \$2.00 aukojų: g. Kun. St. Norbutas ir Jieva (Jafaveckienė). Po \$1.00 aukojų: Pran. Panavas, Ant. Vasiliai, Matė Andrukevičienė, Agota Šumskienė, Stasė Buraušienė, Anelė Žamnickienė, Elžbieta Bartnickienė, Rožė Mžarėnė, Bron. Gatavinas, T. P. Kriznauskas, P. Gilbas, V. Pledas, J. Šimanskis, Stan. Bortkevičius, Marj. Jurkevičienė, Mag. delem Stunkevičienė, Petron. Rukauskienė, J. Matijonaitienė, A. Alenskienė, A. Kupčūnienė, Jieva Bartkevičienė, Marcelė Sėredienė, Mikalina

(Baužienė, Ona Daugirdienė, K. Vasiliūnė, Rožė Mizerienė, J. Kunčienė, P. Serienė, M. Mariavickienė, K. Levisas, O. Plūkinienė, Izid. Bauža, Ona Šukevičienė, Ona Kvalkauskienė, po 50c. aukojų: — Stm. Karosas, Jonas Jančimas, Lindv. Rutkauskas, Jonas Raškauskas, Juozas Savokynas, Ipolito Ulčinskas, Anė Šlinkienė, Kotrina Sarpalėnė, Ona Norkevičienė, Jonas Stravinskis, Enrikas Grigas, Adelė Andreanari, Tokiu būdu čia įsisteigė nauja L. D. K. S. kuopa. Senadoriai pasirodė nei kiek neprastesni už kitų kolonijų lietuvių. Jie gal dar duosnėsi už kitus. Jie supranta ir užjautė gražius darbus, jie myli savo bažnyčią, savo tautą, savo tikėjimą, savo kunigus. Ligšiol jie buvo slojami ir slopinami. Naujam gaivngam vėliai papūtus jie atsistos skėčiuje mūsų gyviančių ir vėliau lietuvių kolonijai.

Tamaqua, Pa. Gerb. Kun. P. Gindaitis \$5.00; po \$1.00 aukojų: Juozas Bartnickas, Ant. Andrukaitis, Jonas Stankevičius, Aug. Jarmolas; po 50c. aukojų: Juozas Užbačenka, M. Vilkaitis, Elžbieta Užbačenkienė; smulkiais 23c. Iš viso \$10.73.

Mahanoy City, Pa. Kun. P. J. Česna aukojų \$5.00. Shenandoah, Pa. surink. \$75.85 Tamaqua, Pa. surinkta. \$10.73 Mahanoy City, gauta... \$ 5.00 Iš viso \$91.58 Visiems aukavusiems tarti nuosirdy atli.

F. K.

Atstovas išvažiavo.

ČARNECKIS IŠVAŽIAVO

WASHINGTON, D. C. Rugs. 20 d. (L. I. B.). Vakar, rugs. 19 d., po pietų Atstovas Čarneckis išvažiavo iš Vašingtono. Iš New Yorko Atstovas išvažiavo šio mėnesio 22 d. laivu "Majestic". Savo pavaduotojų sulgę užsienio Reikalų ministerijos pareidymų Atstovas paliko p. M. J. Vinikę, Atstovybės Sekretorių.

Girdėti, kad Atstovų Čarneckis valdžia siūlo naują pakvirimą, taigi galimas diskutas, kad p. Čarneckis išvažiavęs dabar Kaunam tamybės reikalais, atgal Amerikon nebegrįš.

PASIBAIGĖ STREIKAS

NEWARK. — Štrytkarių streikas tęsėsi du mėnesius pasibaigė. Pėras pakelta iki 10c, o darbininkų reikalavimai išpildyti.

LENKTYNĖS ORĖ NEPAVYKO.

BRUSELIS. — Laikė orlaivų lenktynių žuvo trys orlaivininkai. Nėdime išliko del ypatingos priežasties — perkūnelis trenkė į orlaivį.

DIDIS RADINYS

NEW BEDFORD, Mass. — Tapo žinoma, kad Kalifornijos pakrantėje pagauta didžiuvė, kurios rasta kebenėkas su parašu "New Bedford 1820". Išėja, kad didžiuvė ta kebenėka nešiojosi 103 metus. Seniau New Bedford buvo garsus didžiuvų žvejų miestu.

KAPITALISTAS MASKVOJ

Moskva. — Vokietijos didysis kapitalistas Hugo Stinas atvyko Maskvon tikslu gauti nuo sovietų valdžios ūkio koncesijų.

Vokietija esanti gatava revoliucijai

PRAŠO PARAMOS

MASKVA. — Vokietijos du komunistų vadai atvyko Maskvon ir prašo paremti Vokietijos komunistus. Dabar Vokietijoje jau pribrėndus dirva revoliucijai.

AUKOS JAPONIJAI

WASHINGTON. — Amerikos Raudonasis Kryžius Japonijai šelpi jau surinko \$9,527,700.

KRITO TRYS ARKLIAI

LONDON. — Laikė arklinių lenktynių krito trys arkliai.

LIAUSIS PRIEŠINĖSIS

BERLIN. — Vokietijos valdžia nutarė lautiis dariusi pasyvi pasipriešinimą Ruho krašte. Tas bus padaryta šių savaitė. Vokietija reikalaujanti tik paleidimo sūntųjų už pasipriešinimą ir deportacijų sugrąžinimą. Po to Vokietija eisianti prie didesnių reparacijų pasilytymo.

LAIVYNO NUOSTOLIAI

TOKIO. — Japonijos laivynas del žemės drebėjimo turėjo \$50,000,000 nuostolių.

South Boston's Starline
100 South Boston, Mass.
Published every Tuesday, Thursday,
Saturday by W. J. Jones & Co.
Subscription Rates:
One Year \$4.00
Six Months \$2.50
Three Months \$1.50
Single Copies 10c

DARBININKAS (The Worker)

Published every Tuesday, Thursday,
Saturday by W. J. Jones & Co.
Subscription Rates:
One Year \$4.00
Six Months \$2.50
Three Months \$1.50
Single Copies 10c

Entered as second-class matter Sept.
1915 at the post office at Boston,
Mass., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate
of postage provided for in Section 1103,
Act of Oct. 3, 1917, authorized on July
15, 1918.

Subscription Rates:
One Year \$4.00
Six Months \$2.50
Three Months \$1.50
Single Copies 10c

DARBININKŲ CERŲVĖ IR LAIMĖ

Kiloje senovėje darbo la-
nės buvo vergai, be jo laisvės,
be turto ir be to, su gyveno
blogesnėse sąlygose nei kokie
gyvulėliai. Tik vėliau jie sun-
kioje koroje truputį pagerino savo bū-
tį ir tapo būdžiauninkais, ku-
rūs dar atmena senesnę lietu-
vų.

Laikai slinko, bet darbo
kova prieš kapitalą nesusto-
jo. Darbininkai išsikovoję
savo daugiau laisvės ir lygių
teisių. Šiandien darbo kova
prieš kapitalą eina labiausia-
dėl ekonominių reikalių. Mat
jurėdamas laisvės ir lyg-
bės teisių, šiandien darbinin-
kas tankiai negauna tinka-
mai apsirūdyti, socialiai paval-
gyti, gražiai pragyventi.

Žinoma, darbininkų susi-
pratimas ir organizacija pri-
vedė juos prie stambių lai-
mėjimų: daugely atvejų mes
matome sutrumpintą darbo
dieną iki 8 val., pakeltas al-
gas, pagerintas darbo sąly-
gas. Šių dienų darbininkas
geriau pavalgo, geriau apsi-
rėdė negu jo draugas gyve-
nęs prieš kelias dešimtis me-
tų. Vienok metasi į akis vie-
nas labai įdomus faktas, tai
kad šių laikų darbininkas,
lyginamas savo būvį su sa-
vo bėdžių ir prabėdžių būviu,
bereik nesidžiaugia savo ge-
resnių likimu. Jis nėra de-
kingas civilizacijos vadinai-
mai pažangai, nei labai įver-
tina jos vairsis. Tas tai ir
parodo, kad mūsų amžiaus
darbininkas nėra laiminges-
nis už savo draugus iš žilos
senovės laikų. Mūsų šis ge-
riau gyvena, bet jis nėra lai-
mingesnis. Žinoma, mes vis-
tik kovosime ir toliau už sa-
vo būvio nuolatinių pagerini-
mų, vienok turime gerai su-
prasti, kad šios kovos lai-
mėjimai ir pergalės, kad ir
didžiausios, neatneš mūsų
luomui tikrojo džiaugsmo ir
laisvės. Medegoje ieškoda-
mi gero ir patogaus gyven-
mo neapsigaukime ir išma-
nykime, kad vienai vienas
mūsų

gerbiamas nesuteiks mums
laisvės.

Iškovodami trumpesnes dar-
bo valandas ir didesnes al-
gas mes lengvai pagerinsime
savo kūno gyvenimą. Vie-

šandien mes jau turime
savo visą Nepriklausomybę.
Nors daug geriausių
Lietuvos sūnų vargta ir
kentėta, bet galop ir savo
darbo vaisių susilaukta.
Nors skaudu prisiminti tą
kraują mūsų karžygių, ku-
riuos jie Lietuvos motutės
lankus nušlavė, bet ginda-
mi, nors liūdna darosi pa-
žvelgti į kapus, kuriais tu-
pat mūsų karžygių gyvybės
kalneliai nusagstyti, bet
kaip pažvelgti į mūsų šian-
dien turime, ko Lietuva jau
taip trumpu laiku susilauku-
si, tai ištikrųjų mus džiugs-
mas, begalinis džiaugsmas i-
ma. Taip mes per skausmus
žengiamo ir garbingą savo
Tautos ateitį. Pirmas daly-
kas tai dabar mes Lietuvoje
galime sau ramiai ir laisvai
gyventi. Nieko mes nebijo-
me, prieš nieką nedrebame,
kur eina vis sava, lietuviška.
O kas šiuo pat laiku darosi
kitose Europos valstybėse,
nors jos jau ir seniai gyvu-
ja? Nagi betvarkė, suiru-
tės, maištai, kad daugely
viety nežino ar rytojais die-
nos sulauks. O Lietuva, nors
ir neseniai susikūrė, bet taip
jau susitvarkė, kad joje visi
są ramiai be jokios baimės

ieškome laimės dvasios
kultūroje.

Vienok reikia pripažinti, ši-
tokia laimės ieškojimas var-
giai patenkinis tą žmogų,
kuri negalvojimu, purvinais
daubais ar mamonoš bei tu-
tybių garbinimu užmigo sa-
vo dvasią, padaro iš jos gy-
vą lavoną. Kultūrinis dar-
bas nepadarė jo laimingų,
nes jis nesupranta pačios
kultūros turinio, kurį aiški-
na Kristaus Evangelija To-
dėl, norint darbo laimę pa-
daryti tikrai laimingų, rei-
kia ji vesti ne vien į materi-
alia gerbimo rūmus, bet dar
atverti jam šviesos ir išmin-
ties gražiausias platybes.
Aitriai kovokime už mūsų
dienų kasdienę, bet ir vau-
landėlei nepamirškime jog
ne viena duona tégvenam.
Lai darbininkas pajunta
smagumo ir kultūrinės kovos
laiką. Lai pradžią jį jį
mokslo stebūklai, meno gra-
zybės, tautos idealai. Tuo-
met darbininkas įvairiais
žvilgsniais taps laimingesnis.
Nolais jis savo pinigų alko-
holio skystimėliams, džiaug-
sis mokslo ir dailiosios li-
tūros kūrygomis, ieškos
muzikos ir pavilksnių galeri-
jų. Lavindamas savo pro-
tą, taps išmintingesnis ir
greičiau išsiliosuos iš kapi-
talo vergijos, geriau supras-
protingus kooperacijos pa-
grindus, būdriai sergės sa-
vo gyvatos reikalus. Tad
ieškodami ne vien tuščio
komforto ir patogumų, kovo-
kime ne vien už trumpas
darbo valandas bei geras al-
gas, bet skverbkimės prie-
knygų, laikraščių, mokyk-
lų, bažnyčių ir paskaitų.

Ką mums davė Lietuvos Nepriklausomybė?

Šiandien mes jau turime
savo brangios tėvynės-Lietu-
vos visą Nepriklausomybę.
Nors daug geriausių
Lietuvos sūnų vargta ir
kentėta, bet galop ir savo
darbo vaisių susilaukta.
Nors skaudu prisiminti tą
kraują mūsų karžygių, ku-
riuos jie Lietuvos motutės
lankus nušlavė, bet ginda-
mi, nors liūdna darosi pa-
žvelgti į kapus, kuriais tu-
pat mūsų karžygių gyvybės
kalneliai nusagstyti, bet
kaip pažvelgti į mūsų šian-
dien turime, ko Lietuva jau
taip trumpu laiku susilauku-
si, tai ištikrųjų mus džiugs-
mas, begalinis džiaugsmas i-
ma. Taip mes per skausmus
žengiamo ir garbingą savo
Tautos ateitį. Pirmas daly-
kas tai dabar mes Lietuvoje
galime sau ramiai ir laisvai
gyventi. Nieko mes nebijo-
me, prieš nieką nedrebame,
kur eina vis sava, lietuviška.
O kas šiuo pat laiku darosi
kitose Europos valstybėse,
nors jos jau ir seniai gyvu-
ja? Nagi betvarkė, suiru-
tės, maištai, kad daugely
viety nežino ar rytojais die-
nos sulauks. O Lietuva, nors
ir neseniai susikūrė, bet taip
jau susitvarkė, kad joje visi
są ramiai be jokios baimės

galė gyventi, dirbančios.
Seniaus Lietuvoje tik kur
ne kur kokią mokyklėlę bū-
davo, kur vargšas lietuvis
galėjo savo vaikučius pramo-
kyti. Bet ir tose pačiose mo-
kyklose mokydavo visai sve-
tims lietuviams dvasioje ir
karta, mūsų vargstančių
lietuvių vaikučius taip nu-
mokydavo, kad iš galėsio
tik širdis plyšdavo. Žodžių
sakant toms, dar rusų lai-
kais esamomis mokyklomis
dažnai tik pakenkdavo lietu-
vius. Ir dėlto motutės sa-
vo vaikučius dažniausiai tik
prie ratelio beverpdamos
kiek pramokindavo. Bet ka-
dangi jos pačios labai mažai
mokėjo, tai vaikučius dar
mažiau galėjo išmokyti. Ir
skendo Lietuvos kraštas di-
deleje tamsybėje ir delfo di-
deles priepaudas ir vargą
kentė. Kiti lietuvis kiek i-
mąnydami spaudė ir apgau-
dinėjo, visokiais būdais iš-
naudojo. Na o dabar? Die-
vili mano, visa Lietuva mo-
kyklomis nusėta ir vis savo-
mis, lietuviškomis. Kiek
jau Lietuvoje gimnazijų,
progimnazijų, mokytojų se-
minarijų, visokių kursų yra,
ir taip per trumpą laiką pri-
sisteigusiu, kad net linksma
apie tai ir pagyvoti. Na o

pradinėmis mokyklomis tie-
sio visa Lietuva nusagstyta,
jau ir didesniuose kaimeose
yra. Kiek čia mokinasi
šviečiasi lietuvių vaikėliu.
Galop turime ir visą apšvie-
tos galvą, tai Universitetą,
kur, išėję gimnazijas ir ki-
tą tolygų mokslo, lietuvių
vaikai aukštąjį mokslą eina.
Žodžių sakant, visa Lietuva
tiesiog bėgte bėga, prie švie-
sos. O juk visiems gerai ži-
noma, kur žmonės apsišvie-
tę, ten jie ir gerai gražiai
tvarkosi, ten jie taip pat ge-
rai ir gražiai gyvena ir vis-
tinko pilni. Išsikovoję sau
Lietuvos Nepriklausomybę,
mes taip pat per šviesą le-
kiame į šitoki gyvenimą. Ir
tai mums suteikia tikrai Lie-
tuvos Nepriklausomybę. Be-
jos mes dabar tiesiog prazu-
vę būtime. Jei mes karo
audrų išvarginti, dar taip
sparčiai įstengiami žengti
pirmyn, tai kuomet atsigau-
sime dar sparčiau galėsime
žengti.

Lygiai tą pat pirmynėiga
Lietuvoje mes matome ir ti-
kio srityje. Visa čia Lietu-
va sujūdėjusi. Karo audrų
išgriauti trobėsiai smarkiai
atstatomi, suardytas ūkinis
kavimas atgaivinamas. Kai-
kur, pav. Mariampolės ap-
skrityje, tai net eina trobesių
statymo lenktyniavimas.
Vieni gražius namus pasista-
to, kiti dar gražesnius, o tre-
ti dar gražesnius ir taip to-
liau. Kur kas pralenkia ir
prieškarinį stovį. Žemės i-
dirbimu taipgi pradeda dau-

piemenuk Marcelę. Čia jaunikaitis šitaip pa-
pasakojo:
"Velionis, buvo turtininkas, kurio dvarai
buvo netoli nuo čia tarp kalnų. Jis daug metų
mokinosi Salamonkoj. Sugrįžo namo labai mo-
kytas, prakilnis ir daug knygų skaitęs. Ypač
jis žinojo žvaigždžių mokslą. Žinojo apie saulę,
mėnulį ir visą dangų. Jis pasakydavo, kad sau-
lė užtema ir kada mėnulis užtema. Pasakydavo,
kokie bus metai, kas kada užderės. Pasakya-
vo, kad tais ir tais metais sėkite daug miežių, o
kveičių mažai. Ir daugelis jo patarimų klausy-
dami, pralobo." "Tas jo mokslas vadinasi as-
tologija," tarė Don Kichotas. "Nežinau, kaip
tas mokslas vadinasi," atsakė jaunikaitis, "bet
žinau, kad jis žinojo viską ir dar daug ko. Trum-
pinant istoriją pasakysiu, kad jis sugrįžęs iš Sa-
lamankos po kelių mėnesių atsidėjo po niškū-
nais, pasirėdė skerdžiu, pasiėmė lazda, terba. Vi-
sus savo studentiskus ir poniškus drabužius metė
šalin. Tą pat padarė jo artimas draugas Ambra-
ziejus. Turiu dar priminti, kad velionis Kri-
zostomas mokytojo parašyti giesmes. Parašyda-
vo tokių giesmių Kaldėdams, Dievo Kūniui ir
kitoms šventėms, kad vaikai jų išsimokindavo ir
giedodavo. Kai pamatė kaimiečiai tuodu moky-
to vyrą skerdžiais pasirėdžiusiu, tai atsistebėti
negalėjo. Nežinojo kuris čia gales. Tuo tarpu
mirė Krizostomo tėvas. Paliko jam visų dvarų
ir visus turtus. Pagalios išėjo aikštėn, kad ta-
sai mokytojas skerdžius pasirėdė delto, kad norė-
jo įtikinti prisivilioti piemenuk Marcelę. Da-
bar reikia pasakyti, kas ta do mergelė. Tai ji
tokia ypatinga, kad jei jį gyvenote Mazelio an-
žiu, tai visvien tokios mergelės nesate matę."
"Matuzelio anžiu," pataisė Don Kichotas,
"ne Mazeliū."

"Gal būt ir taip," atsakė jaunikaitis, "bet
teskime istoriją. Ir taip. Toje apylinkėje gy-
veno kitas turtininkas, turtingesnis, negu velio-
nis Krizostomo tėvas. Tasai turtininkas turė-
jo tokią gražią ir patogią pačią, kad visi kaimi-
ni ją gerėdavosi. Taigi toji pati beduodama
gyvybė savo dukterai, pati gyvybės neteko. Iš-
neapsakomo širdies skausmo vyras irgi netrukus
mirė. Dukrelė ir visas jo dvaras liko globoje
dukrelės dėdės. Dūdai būvo duotas Marcelės

vardas. Ji augo dėdės ir vietos kunigo globoje.
Dukrelė augo metais ir gražybė. Visi sakė, kad
ji gražesnė ir už savo gražiąją motutę. Jor dė-
dė ją rūpestingai auklėjo ir tėviškai globojo. A-
pie jos grožybę gandai pasklido plačiai po visą
apygardą. Jaunikaitis su pasipiršimais lankė-
si be paliovos. Padorių jaunikaitių su pra-
smatniais piršliais pas ją atvykdavo ir iš tolimų
viety. Pas Marcelę atvažiuodavo ir turtingi ir
mokyti. Ji, vienok, jiems visiems parodyda-
vo pirštus kryžium sudėjus. Dėdė buvo išmin-
tingas, prieš jos norą nieko nedarė. Ir kas gi
viena gražią dieną atsitiko? Marcelė pasirėdė
piemenuk ir išėjo galvijų ganyti. Taip pasiel-
gus neatstūmė jaunikaitių, bet jų dar daugiau
pas ją ėmė lankytis. Vienas jų mylėjusiu buvo
ir velionis Krizostomas, kurį rytoj laidos. Kaip
tas keistai jums neįsirodytų, bet aš sakau jums,
kad tokia mergelė aplinkai nėra palaima, o tik-
ra cholera. Nes jos grožybė ir kuklumas paver-
gia visų širdis. Bet ji atsako visiems. Kiek
ji širdžių sugrįovė, kiek aimanuojančių, namie-
gančių jaunikaitių! Antai yra tarpkalnyje ber-
žynas. Tai gal ant visų beržų jos vardas išra-
šytas įvairiausiomis, gražiausiomis raidėmis.
Pagalios turime tos nelyginant raganos auka
Krizostomą. Taigi aš Tamstai, karžygi-klaū-
ne, labai patariu rytoj dalyvauti Krizostomo lai-
dotuvėse. Tai verta bus pamatyti. Krizosto-
mas turėjo aibes draugų. Ir tai netoli tas vis-
kas įvyks—pusvalandį tefruks nukakti."

"Tikrai aš ten būsiu," tarė Don Kichotas.
"Dėkioju už tokią gražią papasakojimą." "O aš
nei pusės to kas dėdėi det Marcelės nepasako-
jau. Rytoj gal vėl sueisime, tai aš daugiau pa-
pasakosiu. Dabar gi jau laikas eiti įstieptis."

Sančo Panza, kurs norėjo, kad jaunikaitis
su savo ilga istorija būtų nuėjęs po šimtą valgių,
prašė savo poną eiti gultį ir pasakojusio jauni-
kaitio sėdą. Don Kichotas taip ir padarė, bet
visą naktį miego nemiegojo, o dūmojo apie sa-
vo Duleiniją panašiai, kaip Marcelės mokytojas.
Sančo padarė sau guolį tarp Rosinatos ir savo
asilo, ir miegojo ne kaip paniekintas meilu-
žis, bet kaip potarnas, antais nuo pono gavęs.

(Bus daugiau)

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

Don Kichotas labai užsiteresavo ir papra-
šė jaunikaitį daugiau papasakoti apie velionį ir

